

Vilniaus Ryto progimnazijai

DALYVAVIMO MOKYKLOS GYVENIME STRATEGIJA

I. Juozaitienės P.J., su mielu noru dalyvaus mokyklos šventėse, projektuose, minėjimuose ir bendradarbiaus bei skatins ir prisidės prie mokinių švietimo ne tik apie švenčių reikšmes, bet taip pat ir sveiko gyvenimo propagavime ištisus metus.

Dalins ekologiškus pieno produktus, bei ekologiškus obuolius.
Mokytojų dienos proga nepraeis be skanėstų už mokytojų sunkų darbą.
Kas mėnesį vaikai pasimėgaus morkyčių lazdelėmis.
Visada mielai valgykla prisidės prie švenčių natūraliomis arbatomis.

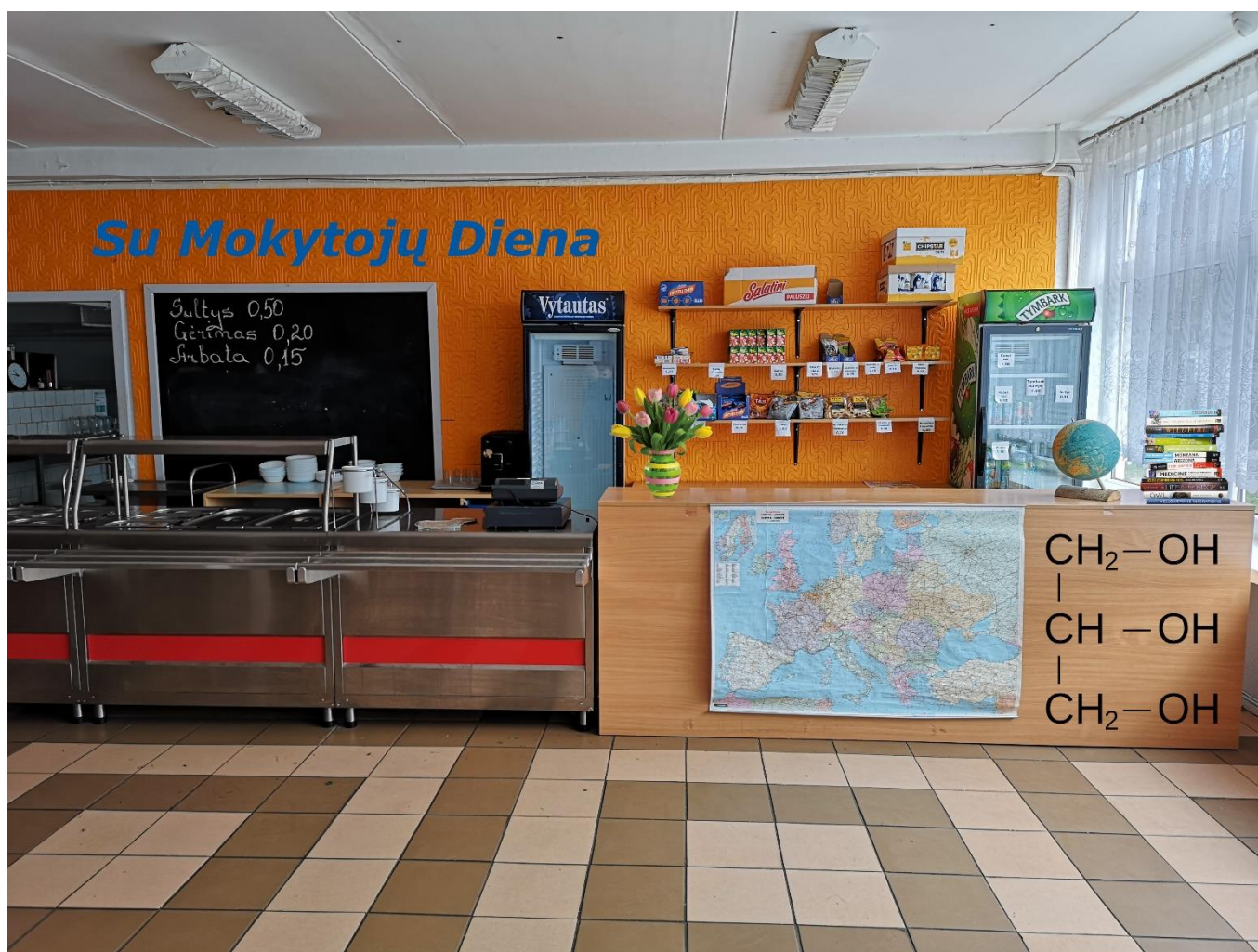
Rugsėjo 1-oji

Rugsėjo pirmoji tai mokslo ir žinių diena. Tradicija iškilmingai paminėti mokslo metų pradžią pirmąją rudens dieną į Lietuvą atkeliavo apie 1980-uosius metus, kai rugsėjo 1-oji buvo oficialiai paskelbta Mokslo ir žinių diena visose tuometinės Tarybų Sąjungos valstybėse. Tai pirmoji diena kai mokiniai grįžta po vasaros atostogų į mokyklas ir susitinka su klasės draugais. Rugsėjo 1-oji – tiesiog neįsivaizduojama be gėlių. Šią dieną kiekvienas moksleivis žygiuoja į mokyklą nešinas spalvingu žiedu, dažniausiai – kardeliu. Ši gėlė – rūpestingumo simbolis. Čia tradicijos dažniausiai išsiskiria, tačiau neapsieinama be iškilmingų sveikinimo kalbų ir skambučio, pakviečiančio į pirmąją pamoką. Mažuosius pirmokus į ją dažniausiai už rankos atveda vyriausieji mokyklos moksleiviai. Prisidedant prie šventės minėjimo mes valgyklą dekoruojame rudeniniais lapais, kurie primena, jog jau prasidėjo rudenio, varpeliai, kurie kviečiai vėl į pamokas ir žinoma kardeliais, kuriuos gauna ne tik mokytojai, bet ir dauguma mokyklos darbuotojų. Vaisinsime gėrimais ir rudeniniais vaisiais.

Mokytojų diena

Spalio 5 dieną mokiniai sveikina savo mokytojus nešdami jiems gėlių. Tai – pagarbos ir vertinimo simbolis. Būtent tai, kokią svarbų darbą dirba mokytojai, ir buvo norėta pažymėti. Mokytojas – labai svarbi specialybė. Jis moko, lavina ir diegia vaikams vertybes, kuriomis jie vadovaujasi gyvenime. Mokykloje suteikiamas gyvenimo pagrindas ir žinios, kurios leidžia toliau vystytis asmenybei. Mokytojų dieną Lietuvoje dažnai priimta minėti apsiukeičiant vietomis su pedagogais. Tai yra, vyresniųjų klasių mokiniai trumpam, vienai dienai, tampa mokytojais. Taip jie gali pajusti, kokia atsakomybė ir sunkus darbas yra pasiruošti pamokai bei ją išdėstyti būriui mokinių. Norėdami prisidėti ir pagerbti mokytojų darbą pasipuošiamė valgyklą mokomųjų dalykų atributika: žemėlapiai, gaubliai, formulės, knygos ir žinoma gėlės, be kurių neįsivaizduojama ši šventė, o pačius mokytojus pamaloninsime skanėstais.

Halloween'as

Halloween'as – švenčiamas spalio 31 dieną, šventės data nėra kilnojama. Helovynas – sutrumpinimas iš „All Hallows Eve“ – Visų šventųjų dienos vakaras, o tradicija trunka jau apie 2000 metų. Airiai šią tradiciją atnešė į Šiaurės Ameriką „Didžiojo badmečio“ 1846-ais metu. Laikoma, kad iš šios tradicijos paimtas ir „Džeko žibintas“ – išpjauštytas, imituojant galvą, moliūgas, kurio viduje uždegama žvakė. Helovinas yra viena seniausių švenčių pasaulyje, kilo iš pagonių, kurie šią naktį garbindavo mirusiuosius. O tradicija šią naktį persirengti kilo iš senovės Keltų, buvo tikima, kad būtent šią naktį riba tarp dvasių pasaulio ir tikrojo pasaulio pasidaro labai plona ir žmonės tikėjosi, kad naktį atklydę vaiduokliai neatpažins gyvųjų. Švęsti ar nešvęsti? iš ties dvisprasmiskas klausimas... paklausti pas jaunimą bei pas močiutę, tikėtina, kad gausit du skirtingus atsakymus... Todėl ši šventė visada asocijuojasi su vaiduokliais, vėlėmis, ir viskuo kas tik susija su pomirtiniu pasauliu. Tą stengiamės atvaizduoti ir mūsų salės dekoracijose. Kadangi pagrindinė šventės dekoracija yra moliugas taigi po šventės visus vaišinsime moliūgų pyragu.

Kalėdos

Kalėdos- viena svarbiausių krikščionių švenčių, daugumos bažnyčių švenčiama gruodžio mėn. 25 d. tai Jėzaus Kristaus gimimo diena. Nuo seno Kalėdos – Saulės sugrįžimo, svarbiausia Saulėgrįžos ciklo šventė. Taigi lietuviškame Kūčių ir Kalėdų šventime susipynusios krikščioniškos ir pagoniškos tradicijos. Į krikščioniškas Kūčias, kurių centre yra Jėzaus gimimas, įsiterpia senųjų derliaus švenčių, mirusiųjų pagerbimo, saulėgrįžos papročiai. Per Kalėdas būdavo keliamasi anksti, nudengiamas Kūčių stalas, žiūrima, ar neapsilankė vėlės. Nuo stalo nuimtą šieną dalindavo gyvuliams. Eidavo žmonės per namus su linkėjimais ir jie būdavo persirengę, kad jų nepažintų, o vėliau šis paprotis išliko kaip vaikščiojimas persirengus Kalėdų seneliu. Eglutės puošimas taip pat nėra sena tradicija. Kalėdų šventės atributas, pirmą kartą buvo pastatytas 1982 m. Popiežius teigė, kad žiemą eglė – amžinai žaliuojantis medis – tampa nemirštančio gyvenimo simboliu, gyvenimo medžiu, mums simbolizuojančiu Kristų – didžiausią Dievo dovaną žmonijai. Na, o kokios Kalėdos be dovanų, kurias Kūčių naktį atneša Kalėdų Senelis? Jo prototipu gali būti laikomas šv. Mikalojus, krikščionių vyskupas iš Miros. Teigiama, kad Mikalojus, gyvenęs III a. pab. – IV a. pr., buvo gilaus tikėjimo, uoliai savo pareigas Dievui atliekantis žmogus. Būdamas itin jautrus artimo vargui, noriai dalijosi turtu su to stokojančiais – dažnai slapta palikdavo dovanų neturtingiems žmonėms, nelaukdamas padėkos ar atpažinimo. Beabejo ir šiuo metu tai yra bene didžiausia šventė mūsų visuomenėje, taigi pasigilinus į senąsias, bei per tiek metų pasikeitusias tradicijas stengiamės atvaizduoti šventę ir mūsų salėje, papuošime dovanomis, eglišakiais, kojiniųėmis, kurios mūsų vaikams primena Kelėdinius saldinius, žaisliukais ir kitomis jaukiomis dekoracijomis. Prie šventės paruošime ir šventę atspindintį patiekalą.

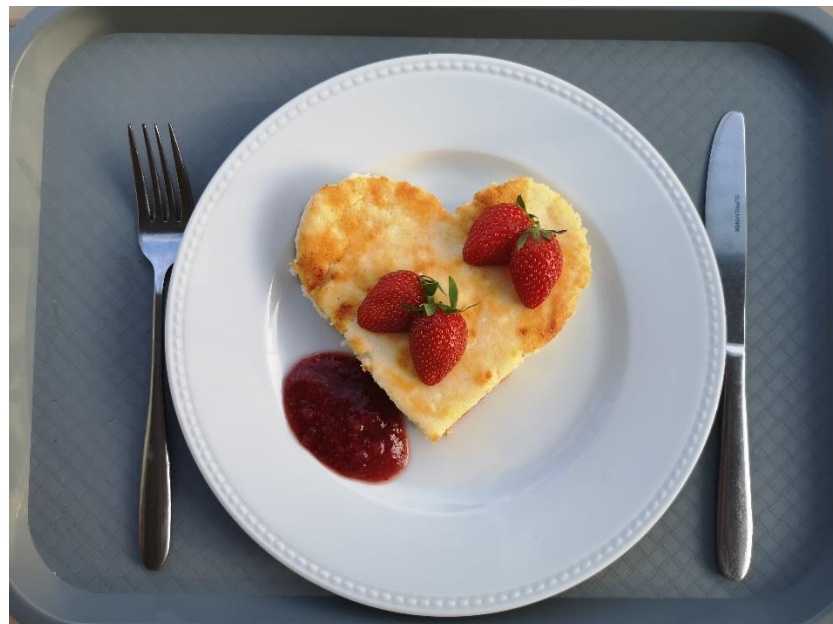
Sausio 13-oji – Gynėjų diena

Laisvės gynėjų diena – sausio 13 d. minima Lietuvos atmintina diena. Keliama Lietuvos valstybės vėliava. 1991 metais šią dieną įvyko masinis taikus Lietuvos piliečių pasipriešinimas Sovietų Sąjungos vadovybei jėga paimti į savo rankas Vilniaus televizijos bokštą. Bandymai šturmuoti Radijo ir televizijos komiteto pastatą, Parlamento pastatą ir kitus valstybiniam perversmui reikšmingus objektus buvo vykdomi nuo sausio 9 d. Užimti atvyko specialiai parengta, sunkiąja karine technika ginkluota desantininkų grupė. Prie televizijos bokšto Vilniuje per 600 taikių ir neginkluotų žmonių buvo sužeista, žuvo 14. Televizijos bokštas buvo užimtas, tačiau planų pulti Parlamentą kariškiai atsisakė. Nors užgrobti kai kuriuos objektus ir pavyko, galutiniai operacijos tikslai (užimti parlamentą, išprovokuoti nesantaiką tarp įvairių tautybių Lietuvos piliečių, pateikti šiuos įvykius kaip dviejų ginkluotų pusių kovą) nebuvo pasiekti, ir gana greitai Sovietų armijai teko iš užimtų objektų pasitraukti. Minint šią dieną tradiciškai akcijos „Atmintis gyva, nes liudija“, atminimo žvakelės uždegamos languose. Miestuose uždegami laužai. Mirusieji pagerbiami kapinėse. Ši diena yra ypatinga tuo, jog ji įvyko visai neseniai ir dauguma vyresnio amžiaus žmonių yra to liudininkai ir gali papasakoti kokia svarbi yra iškovota laisvė, taigi norint, kad ir jaunesnioji karta tą suprastų bei vertintų jiems tai primename eglėšakiais, žvakelėmis, Lietuvos vėliava ir jau neatskiriama nuo šventės tapusia - neužmirštuolės žiedu.

Vasario 14 diena – Švento Valentino diena- Meilės diena

Valentino diena arba Šv. Valentino diena švenčiama vasario 14 d. Ji vadinama įsimylėjėlių arba meilės diena. Manoma, kad Šv. Valentinas buvo Romos vyskupas, kuris gyveno II a Tuometinis Romos imperatorius Klaudijus II buvo išleidęs įsakymą, draudžiantį tuoktis. Imperatorius manė, kad vedę vyrai yra emociškai labiau prisirišę prie savo šeimų, todėl negali būti geri kariai. Vyskupas Valentinas, matydamas jaunų žmonių skausmą, juos sutuokdavo slapčia. Klaudijus II išgirdęs apie tokį vyskupo elgesį, jį suėmė ir uždarė į kalėjimą, kur vasario 14 d. Valentinas buvo nubaustas mirtimi. Po kiek laiko Valentinas buvo paskelbtas šventuoju. Su šia diena dar siejamas ir Kupidonas. Kupidonas – aistros, erotikos ir meilės dievas. Jis dažnai vaizduojamas kaip meilės deivės Veneros ir karo dievo Marso sūnus. Lietuvoje Šv. Valentino diena buvo pradėta švęsti maždaug prieš dvylika metų, todėl tvirtų tradicijų, kaip švęsti meilės dieną, dar nėra. Kol kas lietuviai įvairias idėjas, kaip švęsti, skolinasi iš kitų pasaulio šalių. Tačiau nors tikrų lietuviškų įsimylėjėlių dienos šventimo tradicijų nėra, o skeptikams ji teatrodė komercinis triukas, „valentadienis“ - puiki proga pasveikinti mylimuosius ar prisipažinti meilę patinkančiam žmogui. Ši šventė ypatingai patinka vaikams ir nesvarbu ar jie pirmokai ar aštuntokai. Jiems tai linksma šventė per kurią dovana vieni kitiems atvirukus ir pasipuošę veidus širdutėmis linksmi leidžia laiką. Todėl prisidedami prie linksmos šventės galime atvaizduoti ją tiek balionais širdutės formos, tiek Kupidonu ar tiesiog pasveikinti su vaikams ypatinga ir taip laukiama švente pritaikius jiems specialų patiekalą.

Tačiau šį mėnesį švenčiame ir dar vieną gilią tradiciją ir linksmą šventę – užgavėnes. Nors ir patys pasipuošti gal ir nesuspėsime, tačiau mielai dalyvausime žiemos varyme iš kiemo ir vaišinsime skaniais blynukais.

Kovo 11-oji.- Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo diena – viena iš Lietuvos valstybinių švenčių. Minima kovo 11 d., pažymint 1990 m. tą dieną Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo pasirašytą Lietuvos nepriklausomybės atstatymo aktą. Juo buvo paskelbtas 1918 m. vasario 16 d. Nepriklausomybės Aktu paremtas šalies suverenumo atkūrimas, lėmęs Lietuvos atsiskyrimą nuo Sovietų sąjungos. Kartu su vasario 16 d. minima Lietuvos valstybės atkūrimo diena ir liepos 6 d. minima Valstybės diena, kovo 11 d. yra viena iš trijų pagrindinių Lietuvos valstybingumą žyminčių švenčių. Nepriklausomybės atkūrimo diena kasmet pažymima iškilmingu Seimo posėdžiu, kuris paprastai vyksta istorinėje Kovo 11-osios Akto salėje. Šventė paminima tą dieną pagerbiant Akto signatarus, rengiant šventines eisenas, koncertus, parodas ir kt. Ši diena yra labai svarbi mūsų valstybei, pasirašiusi šį aktą išprovokavome sausio 11-osios įvykius tačiau, nors prapradome 14 žmonių gyvybių, atgavome nepriklausomybę. Suprantame, kad šios šventės nėra iš tų švenčių, kurių vaikai labiausiai laukia, tačiau turime įdiegti jiems supratimą apie Laisvę ir kaip tai yra svarbu. Lietuvos vėliava ir yra bene svarbiausias dalykas, kuris simbolizuoja nepriklausomybę ir Laisvę, todėl jos spalvas bandome atvaizduoti pačiose įvairiausiuose daiktuose. Jei nuo mažų dienų supažindinsi vaiką su vėliava bei spalvų reikšmėmis, jis visą laiką tą įžvelgs ir prisimins pamatęs šias spalvas. O taip pat galime tai daryti ir pasitelkę maisto spalvų gamą.

Šv. Velykos

Velykos arba Šventos Velykos – krikščionių šventė, pritaikyta prie senojo tikėjimo šventės, simbolizuojanti Kristaus prisikėlimą iš numirusiųjų po nukryžiovimo, kaip tai aprašyta Naujajame Testamente. Tai įvykę trečią dieną po Kristaus mirties. Velykos yra svarbiausia daugelio krikščionių šventė, kuria išreiškiamas didelis džiaugsmas dėl galutinės Dievo sūnaus pergalės prieš mirtį. Velykos – kilnojama šventė, kuri švenčiama pirmąjį mėnulio pilnaties sekmadienį po pavasario lygiadienio, jos, kaip ir kitos krikščioniškos šventės, yra perėmę pagoniškų elementų, pvz., Velykų kiaušiniai, Velykų zuikiai, Velykų bobutė, Vėlykė. Velykas žmonės mini visą savaitę. Savaitė iki Velykų vadinama didžiaja. Ji pradeda Verbų sekmadieniu. Pirmąjį Velykų rytą žmonės eina į bažnyčią ir pašventina maistą ir margučius, o grįžę namo pusryčiai prasideda nuo margučio valgymo. Pusryčiaujama šeimos rate. O antrąją dieną prasideda margučių ridenimas bei visi eina kiaušiniuoti pas kaimynus. Namai per Velykas buvo puošiami sužaliavusiomis medžių ir krūmų šakomis bei pirmosiomis pavasario gėlėmis, o valgiai gausiai apkaišomi žalumynais. Šiuo laiku viskas keičiasi ir vaikams velykas primena šokoladiniai kiaušiniai, ar pyragai. Tačiau nesuklysimė pasipuošę sprogtančiomis medžių šakelėmis ar margučių pintine, o gal narcizų puokšte.

Mamos diena

Motinos diena – šventė, skirta pagerbti motinas. Lietuvoje švenčiama pirmąjį gegužės sekmadienį. Ši šventė pradėta JAV švęsti kaip mirusios motinos atminimo diena, o vėliau 1910 m. JAV valdžia paskelbė kasmetine švente, skirta motinų atminimui. Lietuvoje pradėta švęsti nuo 1928 metų. Tai simbolizuoja žmonių pagarbą kilniai moters - motinos prigimčiai. Mūsų senoliai Motiną, gyvybės nešėją, tapatindavo su Žeme, mat motina išaugina vaikus, o žemė duoda derlių. Šią nuostabią šventę bandome atvaizduoti tiesiog ryškiomis gėlėmis, kurios primena mamas, juk dažniausiai savo mamą prisimename tik kaip pačią geriausią pasaulyje.

Joninės – Rasų švenė

Joninės – šventė, švenčiama birželio 24 d., taip pat naktį iš birželio 23 į 24 d., maždaug tuo metu, kai Šiaurės pusrutulyje būna ilgiausia diena ir trumpiausia naktis (vasaros saulėgrįža). Šios šventės ištakos Lietuvoje – Rasa, neretai vadinama daugiskaita (*Rasos*). Nors šventė buvo sukrėščioninta, senieji papročiai liko tie patys. Išlikę senieji elementai – vandens, ugnies, augmenijos simbolika, tokie papročiai, kaip vainikų pynimas, meilės bei vestuvių burtai, žoliavimas ir kupoliavimas, paparčio žiedo ieškojimas, laužų kūrenimas, šokinėjimas per ugnį ir pan. Joninės viena iš mistiškiausių ir daugiausia senųjų spėjimų, simbolikos ir gilių tradicijų turinčių švenčių. Jas stengiamasi atvauzduoti mūsų patalpoje. Simbolika: ugnis: ant aukuro uždegama ugnis, kuri simbolizuoja moralinį apsisvalymą, Paparčio žiedas: jo ieškoti gali tik drąsus žmogus, kadangi manoma, kad paparčio žiedą saugo raganos, vainikas: nemirtingumo ir meilės simbolis. Vainikus iš gėlių dažniausiai pina merginos. Ažuolo lapų vainikai, simbolizuojantys stiprybę, buvo pinami ir dovanojami Jonams ir Janinoms arba kabinami ant varduvininkų namo durų. Buvo daug meldžiamasi ir kadangi trumpiausia naktis tai sulaukdavo ryto.

